

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้เพลงร้องใน
การนมัสการ

The Factors that Effect the Use of the Congregational Songs
Variation in Service Worship

ภราดา โรจนสุพจน์

รายงานวิจัยฉบับที่ 212 พ.ศ.2551

มหาวิทยาลัยพายัพ

ประเทศ : ไทย

หมายเลขงานวิจัย : 212

ชื่อเรื่อง (ภาษาไทย) : ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้เพลงร้องในการนมัสการ

ชื่อเรื่อง (ภาษาอังกฤษ) : The Factors that Effect the Use of the Congregational Songs
Variation in Service Worship

ผู้เขียน : นาย ภราดา โรจนสุพจน์

หน่วยงาน : วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี มหาวิทยาลัยพายัพ

ประเภทเอกสาร : รายงานการวิจัย

รายละเอียดของงานพิมพ์ : รายงานการวิจัย ขนาด 98 หน้า

วันที่ตีพิมพ์ : 6 ตุลาคม 2551

ภาษา : ไทย

หน่วยงานที่ให้ทุน : มหาวิทยาลัยพายัพ และ The United Board for Christian Higher Education in
Asia

คำหลัก : การเปลี่ยนแปลงการใช้เพลงร้องในการนมัสการ

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการใช้เพลงร้องในการนมัสการครั้งนี้เป็นการวิจัยที่มุ่งหาสาเหตุ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ ที่แสดงถึงสภาพการณ์จริงและความสัมพันธ์เชิงสาเหตุว่ามีความเป็นเหตุเป็นผลกันอย่างไร โดยมีวัตถุประสงค์คือ 1) ศึกษาสาเหตุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้เพลงร้องในการนมัสการ และ 2) ผลของการเปลี่ยนแปลงการใช้เพลงร้องในการนมัสการต่องานคริสตจักรและงานศาสนกิจที่เกี่ยวข้อง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาประกอบด้วย 1) ผู้อภิบาลด้านดนตรีคริสตจักร จำนวน 1 คน ผู้ปกครองคริสตจักร จำนวน 1 คน และอนุชนคริสตจักร จำนวน 12 คน รวม 14 คน 2) ผู้อำนวยการฝ่ายคริสเตียนศึกษาและบรรณศาสตร์ ผู้อำนวยการฝ่ายเผยแผ่พระกิตติคุณ ผู้ช่วยผู้อำนวยการหน่วยงานศิษยาภิบาลและศาสนศาสตร์ศึกษา และอาจารย์ผู้สอนวิชาดนตรีคริสตจักร วิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมดจำนวน 18 คน และกลุ่มตัวอย่างได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แบบสอบถามเรื่อง ภาวะการใช้เพลงร้องเพื่อการนมัสการของคริสตจักร เป็น

แบบสอบถามปลายปิด โดยให้เลือกตอบได้หลายคำตอบ 2) แบบสัมภาษณ์ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้เพลงร้องในการนมัสการ เป็นแบบสัมภาษณ์ลักษณะที่ไม่มีโครงสร้าง 3) แบบสังเกตที่ไม่มีโครงสร้าง และมีวิธีได้มาซึ่งข้อมูลเพิ่มเติมคือ 1) การสัมภาษณ์เรื่องภาวการณ์ใช้เพลงร้องเพื่อการนมัสการของคริสตจักร โดยการบรรยายของวิทยากรและการอภิปรายของผู้เข้าร่วมสัมภาษณ์ 2) การร่วมเป็นคณะกรรมการแก้ไขปรับปรุงเพลงไทยนมัสการ สภาคริสตจักรในประเทศไทย 3) การสัมภาษณ์บุคคลเพิ่มเติมเพื่อตรวจสอบข้อมูลและ 4) การศึกษาเอกสารเพื่อตรวจสอบข้อมูล การรวบรวมข้อมูลทั้งหมดใช้การรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยเพียงผู้เดียว การวิเคราะห์ข้อมูลอาศัยมาตรการในการวิเคราะห์ 4 ประการ คือ 1) แนวคิดการเปลี่ยนแปลงยุคสมัยต่างๆ ของดนตรีตะวันตก 2) แนวทางและวิธีปฏิบัติการใช้เพลงร้องและรูปแบบการนมัสการของสภาคริสตจักรในประเทศไทย 3) หลักการเกี่ยวกับเพลงนมัสการตามแนวความคิดของมาร์ติน ลูเธอร์ และ 4) ปรัชญาดนตรีคริสตจักรเพรสไบทีเรียนของจอห์น คาลวิน

การวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

สาเหตุที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้เพลงร้องในการนมัสการคือ 1) คริสตจักรและอนุชนคริสตจักรขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องเพลงนมัสการ 2) คริสตจักรขาดผู้นำด้านดนตรีคริสตจักร ซึ่งเป็นผลมาจากการขาดหายไปของคณะกรรมการดนตรีสภาคริสตจักรในประเทศไทย 3) ระบบการเรียนการสอนดนตรีคริสตจักรในระดับอุดมศึกษาที่ไม่ได้เน้นความสำคัญด้านดนตรีคริสตจักร รวมทั้งระบบการเรียนการสอนวิชาคริสเตียนศึกษาด้วย 4) วิธีการจัดการนมัสการของคริสตจักร 5) การรับศิษยาภิบาลประจำของคริสตจักรโดยศิษยาภิบาลผู้นั้นไม่ได้จบการศึกษาด้านศาสนศาสตร์จากสถาบันศาสนศาสตร์ของสภาคริสตจักรในประเทศไทย 6) ลักษณะเฉพาะตัวของเพลงไทยนมัสการบางประการเป็นอุปสรรคต่อการร้อง และ 7) แนวเพลงสมัยปัจจุบันและรูปแบบการนมัสการของกลุ่มและองค์กรที่ไม่สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีอิทธิพลต่อคริสตจักรและอนุชนคริสตจักรของสภาคริสตจักรในประเทศไทยสูงมาก

ผลของการเปลี่ยนแปลงการใช้เพลงร้องในการนมัสการต่องานคริสตจักรและงานศาสนกิจที่เกี่ยวข้องคือ มีแนวโน้มที่คริสตจักรจะเลิกใช้เพลงนมัสการในอนาคต เกิดการขาดหายไปของการร้องเพลงประสานเสียง และคณะนักร้องคริสตจักร มีการเปลี่ยนสรรพนามเรียกตนเองในการอธิษฐานและอนุชนคริสตจักรสนใจทำกิจกรรมเฉพาะด้านธรรมชีวิตและมิตรภาพ ไม่สนใจและให้ความสำคัญต่อกิจกรรมด้านพันธะภาระและด้านเผื่อแผ่ไพศาล

Country : Thailand

Research Report Number : 212

Name (Thai) : ปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้เพลงร้องในการนมัสการ

Name (English) : The Factors that Effect the Use of the Congregational Songs Variation
in Service Worship

Author : Mr. Parada Rojanasupot

Organization : McGilvary College of Divinity, Payap University

Type of Document : Research Report

Pages : 98 pages

Date Printer : October 6,2008

Language of Document : Thai

Funding Organization : Payap University and The United Board for Christian Higher
Education in Asia

Keyword : The Use of the Congregational Songs Variation in Service Worship

Abstract

This paper investigates the factor that effect to the use of the congregational songs variation in service worship. The study is qualitative and shows real situation and its relevance. The objectives are to: 1) Study the factors that cause varies in the use of the congregational songs in service worship, and 2) Understand the impact from these changes and how they affect activities of churches and other religious missions.

The survey sample comprised 16 individuals each randomly selected and include: 1) One person from the pastoral care mission, one church elder, twelve youth members (14 individuals). 2) The Director of the Christian Education and Literature Department, Director of the Evangelism Department, Assistant to the Director of Pastoral mission unit and a professor from the Church Music Department of McGilvary College of Divinity.

Research instruments comprised: 1) A close ended, multiple choice questionnaire on the use of singing music for worship in churches. 2) Non-structured interviews on the cause of change in the use of singing music for worship, and 3) Non-structured observation. The other data came from 1) A seminar on the changes in the use of singing music for worship in churches delivered by a specialist and subsequent discussion amongst participants. 2) Personal views as a member of the Thai Hymnal Revision Committee, Church of Christ, Thailand 3) Additional interviews to recheck the data, and 4) Verification of data.

All data were collected by one researcher and analyzed in four approaches: 1) Theory of period change in western music. 2) Methods and practice in the use of singing music and the pattern of worship in the Church of Christ in Thailand. 3) Academic standards for hymns based on Martin Luther's perspective, and 4) Presbyterian Church music philosophy by John Calvin.

Research Summary

The causes for changes in the use of singing music for worship include : (i) Churches lack music leaders to facilitate parishioners and youth members understanding of hymns, (ii) Music leaders are lacking because of the lack of any Music Committee of the Church of Christ in Thailand, (iii) The teaching of Church Music and Christian Education are not emphasized in tertiary education. (iv) The pattern of worship in churches, (v) the method of recruitment of fulltime pastors (who are not graduates of The McGilvary College of Divinity, Church of Christ in Thailand), (vi) and some specific characteristics of Thai hymns, all present obstacles to singing and furthermore, (vii) the current patterns of worship amongst groups and organizations not under the Church of Christ in Thailand, strongly influence parishioners and youth members.

The impact from these changes include : (i) a tendency for churches to stop using these hymns, (ii) harmonized singing and church choirs will disappear from the Church, (iii) the pronoun describing oneself "in prayer" is changing and youth members in churches will be interested in activities that involve friendship and Bible studies rather than working together in unity and sharing.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ได้สำเร็จลุล่วงตามความมุ่งหวังและได้ผลวิจัยตามวัตถุประสงค์ แต่ใช้เวลาในการศึกษา ค่อนข้างมาก เนื่องจากต้องการข้อมูลเชิงลึก ประกอบกับข้อมูลค่อนข้างอ่อนไหว มีการกล่าวพาดพิงทั้งตัวบุคคลและหน่วยงานซึ่งผู้วิจัยต้องใช้ความระมัดระวังอย่างยิ่งโดยเฉพาะการนำเสนอข้อมูลที่เที่ยงตรง แต่ในขณะเดียวกันต้องให้การปกป้องผู้ให้ข้อมูลด้วย และผลของการวิจัยควรมีประโยชน์ในทางสร้างสรรค์ มากกว่าทำให้เกิดปัญหาตามมา

ผู้วิจัยขอแสดงความขอบคุณมหาวิทยาลัยพายัพ และ The United Board for Christian Higher Education in Asia ที่อุดหนุนทุนการวิจัย

ขอขอบคุณผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน ที่กรุณาช่วยพิจารณาความเหมาะสมของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลคือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมพันธ์ วงษ์ดี
รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ มหาวิทยาลัยพายัพ
2. อาจารย์ จันทร์แรม สตรอสบอก
อุปนายกสมาคมขับร้องประสานเสียง (ประเทศไทย)
ประธานคณะกรรมการดนตรีคริสตจักร คริสตจักรวัฒนา กรุงเทพมหานคร
3. ศาสตราจารย์ บุญส่ง แดงเรือน
ศิษยาภิบาลอ่าวใส คริสตจักรที่ 1 เวียงเชียงราย
กรรมการศาสนศาสตร์ศึกษา สภาคริสตจักรในประเทศไทย

ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ วิลเลียม โจเซฟ โยเดอร์ คณบดีวิทยาลัยพระคริสต์ธรรมแมคกิลวารี มหาวิทยาลัยพายัพ ในฐานะผู้บังคับบัญชา ที่ให้การส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาวิจัยครั้งนี้ตั้งแต่เริ่มแรก ขอขอบคุณผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยพายัพ และเจ้าหน้าที่สถาบันฯ ทุกท่านที่ให้คำแนะนำ ปรึกษาและอำนวยความสะดวกในการศึกษาวิจัยอย่างยิ่ง และท้ายสุดขอขอบคุณผู้ให้สัมภาษณ์ทุกท่านดังรายชื่อที่พิมพ์ไว้ในภาคผนวก ที่เสียสละเวลาและกรุณาให้ข้อมูลที่เที่ยงตรงซึ่งเป็นประโยชน์ต่อผลการวิจัยเป็นอย่างยิ่ง และผลการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อพันธกิจดนตรีคริสตจักร ของคริสตจักรแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยรวมทั้งกระบวนการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องดนตรีคริสตจักรต่อไป

นาย ภราดา ไรจนสุพจน์

15 กันยายน 2551

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก-ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค-ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญ	ฉ-ช
สารบัญตาราง	ฌ
บทที่ 1 บทนำ	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	4
ข้อตกลงเบื้องต้น	5
สมมุติฐานการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	6
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
การเปลี่ยนแปลงทางดนตรีของยุคสมัยต่าง	7
แนวทางและวิธีปฏิบัติในการนั้สการของสภาคริสตจักรในประเทศไทย	7
ความเป็นมาของเพลงนั้สการ	9
หลักการและแนวคิดเรื่องเพลงนั้สการของสภาคริสตจักรในประเทศไทย	10
วิธีร้องเพลงเพื่อนั้สการพระเจ้า ตามแนวทางของพระคัมภีร์	11
ความสอดคล้องระหว่างรูปแบบการนั้สการและเพลงนั้สการ	12
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	15
ขอบเขตของการวิจัย	15
เครื่องมือในการวิจัย	17
การเก็บรวบรวมข้อมูล	18
การวิเคราะห์ข้อมูล	19
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	20
ผลการศึกษาด้านความรู้ความเข้าใจเรื่องเพลงนั้สการ	23

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ผลการศึกษาด้านลักษณะเฉพาะตัวของเพลงไทยนมัสการ	25
ผลการศึกษาด้านอิทธิพลแนวเพลงสมัยปัจจุบัน และรูปแบบการนมัสการของกลุ่ม หรือองค์กรที่ไม่สังกัดสภาคริสตจักรในประเทศไทย	26
ผลการศึกษาด้านระบบการจัดการเรื่องดนตรีคริสตจักร	28
ผลการศึกษาเรื่องหน่วยงานที่รับผิดชอบพันธกิจด้านดนตรีคริสตจักร ในระดับสภาคริสตจักรในประเทศไทย	29
ผลการศึกษาด้านระบบการเรียนการสอนวิชาดนตรีคริสตจักร	31
ผลการศึกษาด้านการรับศิษยาภิบาลประจำของคริสตจักร	33
ผลการศึกษาด้านการจัดการการนมัสการของคริสตจักร	35
ผลการศึกษาด้านระบบการเรียนการสอนคริสเตียนศึกษา	36
ปัจจัยสนับสนุนการเปลี่ยนแปลงการใช้เพลงร้องในการนมัสการ	37
ผลการศึกษาด้านผลของการเปลี่ยนแปลงการใช้เพลงร้องในการนมัสการ ต่องานคริสตจักรและงานศาสนิกที่เกี่ยวข้อง	39
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	41
สรุปผลการวิจัยตามสมมุติฐานการวิจัย	43
สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ข้อ 1	44
สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ ข้อ 2	46
อภิปรายผล	46
อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อ 1	46
อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ข้อ 2	49
ข้อเสนอแนะ	50
บรรณานุกรม	52
ภาคผนวก	1
รายนามผู้ทรงคุณวุฒิช่วยพิจารณาความเหมาะสมของเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูล	2
รายนามผู้ให้สัมภาษณ์	3
แบบสอบถาม	5
แบบสัมภาษณ์	7
แบบบันทึกการสังเกต	9

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
เอกสารที่ผู้ให้สัมภาษณ์กล่าวอ้าง และแนะนำ	10
เอกสารที่ผู้วิจัยต้องการศึกษาเพิ่มเติม	19

PAYAP UNIVERSITY

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1.1 ข้อเปรียบเทียบระหว่างเพลงนมัสการและเพลงสรรเสริญ(เพลงสั้น)	2
ตารางที่ 4.1 ภาวะการใช้เพลงร้องเพื่อการนมัสการของคริสตจักร จากตัวแทนของ คริสตจักรที่เข้าร่วมการสัมมนา	21
ตารางที่ 4.2 ภาวะการใช้เพลงร้องเพื่อการนมัสการของคริสตจักร จากนักศึกษาหลักสูตร ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาคริสต์ศาสนศึกษา คณะศาสนศาสตร์เมคกิลวารี ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 1/ 2548	22
ตารางที่ 4.3 สถิติศิษยาภิบาล, รักษาการศิษยาภิบาล, ผู้ช่วยศิษยาภิบาล, ศิษยาภิบาลใหม่และศิษยาภิบาลที่เป็นศาสนาจารย์	34

PAYAP UNIVERSITY